5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 284 — 6 PAGINI — ICG-B — Miercuri 15 Octombrie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- / 20.- / 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV. „ 40
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezoianu, 11

MASACRAREA
românilor din Bucovina

— Sute de ţărani români au fost executaţi —

Ştirile ce sosesc din Bucovina sunt din ce în ce mai grave. Armata austro-ungară masacrează populaţia românească nevinovată.

In toate cercurile politice, barbariile austro maghiare aŭ produs o legitimă indignare. Se vorbeşte chiar de o mişcare de protestare. Opinia publică românească nu poate privi indiferentă cum românii din Bucovina sunt victimele vandalismului maghiar şi ca e convinsă de necesitatea unei intervenţiuni energice împotriva acestor sălbăticii.

Iată ultimele ştiri ce ne sosesc de la corespondenţii noştri cari aŭ putut vedea pe refugiaţii din Bucovina:

Burdujeni, 12 Oct.

Ceea ce se petrece actualmente în Bucovina, cu românii, e un adevărat vandalism. Austriacii arestează zilnic, preoţi, intelectuali şi ţărani români, pentru simplul motiv c'au venit în atingere cu ruşii.

Până acum au fost executaţi sute de ţărani, rămânându-le familiile şi copiii pe drumuri.

In oraşul Cernăuţi, românii sunt supuşi unor persecuţiuni teribile. La cel mai dubios denunţ românii sunt arestaţi şi trimişi în temniţă.

Autorităţile austriace, motivează aceste represalii pe faptul, că pe timpul ocupaţiuneĭ ruseşti românii simpatizau cu ruşii.

Soarta românilor bucovineni e groaznică.

Aceleaşi măsuri riguroase şi lipsite de scrupule sunt luate şi contra rutenilor.

Toate acestea nu sunt simple versiuni, ci cazuri concrete povestite de martori oculari şi cari sunt cunoscute tuturor.

Coresp.

Neutralitatea Bulgariei

Sofia, 11 (sosită 12). — *Un deputat din majoritate a făcut declaraţiuni prin cari voia să desmintă interviewul dat de ministrul Bulgariei la Bucureşti, şi apărut în „Le Temps"; dânsul a spus între altele, desmintind acel interview, că dacă Romănia ar intra în acţiune militară, Bulgaria ar interveni de îndată. Agenţia bulgară este autorizat a declarat în această privinţă că ministrul vorbise în numele guvernului bulgar şi exprimase un punct de vedere tocmaĭ în conformitate cu instrucţiunile ce-i fuseseră date, când asigura pe corespondentul lui „Le Temps" că Bulgaria va observa în mod conştiincios neutralitatea sa. (Agenţia bulgară).*

Războiul European

- Serviciul nostru telegrafic -

GERMANI IMPUŞCAŢI PE STRAZILE ORAŞULUI SOISSONS

Cum s'a desfăşurat marea luptă
PE VISTULA

Roma, 11 (sosită 12). — Din telegramele ce ziarele din localitate le primesc de la corespondenţii lor speciali din Petrograd, se află următoarele amănunte asupra victoriei ruseşti de la Vistula de mijloc.

Această izbândă, care a avut loc pe toată întinderea acestui fluviu dela Nowo Giorgiewski la Ivangorod, e cea dintâi izbândă hotărâtoare repurtată de armatele ruseşti, cu toate că nu i se poate încă stabili însemnătatea, prin faptul că ruşiĭ tot maĭ continuă să urmărească armata germană.

Un milion de germani se concentraseră pe linia Kalisch-Czenstocow. După ei, luă poziţia armata austro-ungară, reorganizată şi întărită după luptele susţinute în Galiţia şi Carpaţi. Scopul urmărit de armatele germano-austriace era să înainteze până la Vistula între Varşovia şi Sandomir, şi să se întărească de-a-lungul linieĭ sus arătate, spre a se menţine pe malul apusean al fluviului.

Faţă de această mişcare a oastei inamice, statul major rusesc îşi schimbă vechiul plan de războiu, ce era de a pătrunde în Silesia, plan care eşuase din cauza înaintăreĭ germanilor, şi concentră grosul trupelor sale pe malul drept al Visluleĭ.

Spre a se acoperi noua mişcare, s'au aruncat în contra germanilor maĭ multe coloane de cavalerie şi o divizinne de infanterie cu menirea de a împiedeca înaintarea duşmanului. Astfel avură loc luptele de la Lodtz, Petroslow, Kielce.

In ziua de 30 Sept. (13 Oct.) începu marea acţiune. Situaţiunea armatelor germane era următoarea: aripa stângă se întindea între Varşovia şi Nowo Georgiewski; centrul se afla între Kalvaria şi Ivangorod; aripa dreaptă luase poziţie între Kosenitz şi Opatow. In acest timp armata austro-ungară de la Opatow înainta în spre râul San.

Din manevrele armateĭ germane s'a văzut din capul locului că primul lor obiectiv era să atace aripa dreaptă a ostireĭ ruseşti pentru a ocupa linia Nowo Georgiewski-Varşovia făcându-se stăpâni pe podurile peste Vistula. De aceea ruşiĭ se întăriră de-a lungul acesteĭ linii şi putură să desfăşoare nişte contra-atacuri violente.

Lupta ţinu zece zile în chip groaznic. In sfârşit ruşiĭ izbutiră să treacă râul Bzura şi învăluiră extrema aripeĭ stângi a vrăjmaşului.

In acest timp, centrul rusesc atacă cu succes centrul german. Urmarea a fost că germanii au fost siliţi să se retragă: aripa stângă a lor pe frontul Lovitz-Skiernievice: centrul lor pe frontul Rava-Tomaszow.

Pe linia Radom-Opatow nu-i nimica de remarcat. (A. T. I.).

Roma, 11 (sosită 12). — Marele stat major rus anunţă că retragerea repede continuă din Galiţia. Se relevă de asemenea retragerea pe linia Ivangorod-Nowo Alexandria.

In regiunea Kozienice ruşiĭ au repurtat succese considerabile Miercurea trecută. In Galiţia luptele continuă cu înverşunare; ruşiĭ în timpul marşului de la Przemysl la Vistula au făcut prizonieri alţi două mii de austriaci. La sud de Przemysl acţiunea a devenit maĭ intensă. In Prusia orientală nu este nimic de semnalat. (A. T. I.).

Mare luptă austro-muntenegro-sârbă

Roma, 11 (sosită 12). — *„Corriere d'Italia" primeşte din Scutari ştirea, că importante forţe austriace aŭ fost atacate în Sangiacul Serajevo, de trupe muntenegrene, care eraŭ susţinute de armata sârbească de la Drina.*

Lupta a durat două zile şi austriacii ar fi fost respinşi în spre Serajevo. Pierderile austriace ar trece de o mie de morţi, maĭ mulţi prizonieri, o baterie şi material abundent. Muntenegrenii ar fi pierdut 170 de oameni; Generalul Lurich Volvovici a fost rănit. (A. T. I.)

Ocuparea Ostendei
şi dominaţiunea coastei Belgiei de către germani

Roma, 11 (sosită 12). — *Ziarul „Times" afirmă că ocuparea Ostendei a impresionat maĭ mult chiar de cât căderea Anvers-ului. Maĭ ales este îngrijitoare prezenţa unuĭ submarin german pe coasta Belgieĭ. Nu se ştie dacă acest submarin a fost adus acolo cu drumul de fier saŭ pe apă.* (A. T. I.)

Vas englez scufundat de o mină

Roma, 11 (sosită 12). — **„Lloyd's primeşte ştirea din Harwich, că în Marea Nordului s'a scufundat lovindu-se de o mină paquebot-ul englez Corwerant. Se crede că echipagiul a fost salvat de un torpilor. (A. T. I.).**

Unde a fost prins prinţul Maximilian

Roma, 11 (sosită 12). — *Se telegrafiază din Berlin că prinţul Maximilian de Hessa, fratele maĭ tânăr a luĭ Frederic Carl, pare a fi fost făcut prizonier de englezi într'o mănăstire a ordinuluĭ de călugări Trappisti la Bailleul (lângă Roubaix), unde se retrăsese fiind rănit la un picior. (A. T. I.).*

Atacurile germanilor respinse de francezi

Paris, 11 (sosită 12). — *Comunicat oficial din 11 Octombrie:*

De la mare până la regiunea de la Sud de Arras violentele atacuri inamice aŭ fost pretutindeni respinse. La Vest în Argonne am ocupat oraşul Melzicourt, care comandă drumurile ce conduc la Varennes şi în valea Aisneĭ. Pe restul frontuluĭ nimic de semnalat. (Havas).

Grava situaţie din Albania
O eventuală intervenţie a Italiei

Roma, 11 (sosită 12). — Ministrul albanez Mufid bey care a sosit la Neapole, a trimes o telegramă ziarelor italiene, exprimând sentimentele de recunoştinţă ale întregului popor albanez către presa italiană, pentru solicitudinea vie şi sinceră ce a arătat-o întotdeauna faţă de obijduiţii conaţionali ai săi.

In această telegramă, ministrul albanez adaogă că vre-o sută de mii de musulmani din ţinuturile meridionale ale Albaniei, alungaţi din vetrele lor, de bandele epiroţilor, sunt masacraţi saŭ mor zi cu zi din lipsuri şi boli.

Albania—aşa închee Mufid bey — nu cere de cât respectarea şi aplicarea hotărârilor luate la Londra şi la Florenţa. (A. T. I.).

In această privinţă, cercurile politice din Roma socotesc că prezenţa câtor-va vase de războiu italiene în apele Valoneĭ şi o eventuală expediţiune a unuĭ contingent redus de trupe italiene ar putea să aducă un ajutor victimelor neorânduelilor albaneze din regiunile suspomenite, să restabilească ordinea şi să garanteze interesele italiene împotriva oriceĭ călcări saŭ violări, atât în prezent cât şi în viitor. (A. I.).

Manifestaţie
anti-germană la Constantinopol

Petrograd, 12.—O ştire a sosit de la Constantinopole la Odessa că o manifestaţiune impunătoare a avut loc în faţa palatului exsultanului şi s'a strigat: Scapă-ne de puterea germană! S'au aruncat cu pietre în trăsurile ofiţerilor germani în Pera; ambasada primeşte scrisori ameninţătoare. O ligă antigermană a ofiţerilor de marină turcă s'a format după iniţiativa luĭ Sukri paşa, care a protestat la ministerele de războiu şi marină contra puteriĭ germane. (Westnik).

Acţiunea navală engleză

Roma, 11 (sosită 12). — Amiralitatea engleză anunţă că monitoarele depe Sovern, Humber şi Mersey iau parte la operaţiunile navale, trăgând contra flancului drept german şi ajută considerabil trupelor, căci năvile debarcă secţiuni de mitralieze care cooperează la Nieuport. (A. T. I.).

Luptele austro-sârbe

Niş, 12. — La 9 Oct. în luptele angajate pe întreg frontul Bosnieĭ inamicul a fost respins şi a suferit mari perderi. Trupele sârbe urmând mişcarea de retragere a muntenegrenilor, au operat o largă retragere şi se află acuma la Vest de Vişegrad într'o poziţiune cu totul mulţumitoare.

In aceeaşi zi două monitoare inamice se aflau pe la orele 8 seara în faţa Şabaţului în jos de Skelanska Ada; unul din ele sunt pe la orele 2 dim. în direcţia de la Şabaţ spre Oraşacika Ada, pe la gurile Dobraveĭ s'a lovit de mine, cari aŭ explodat Monitorul, lung de 40 de m., abia maĭ iese deasupra apeĭ şi a fost aruncat pe ţărmul austriac. S'au auzit ţipete şi injurături în limba sârbească şi ungară şi comenzi în limba germană. Canoniera scufundată nu se maĭ vede, de cât o parte din căldări, coşul, puntea comandantuluĭ şi catărtele. Căldările au făcut explozie; deasupra cupoleĭ care proteja căldările se aflau două mitraliere. Canoniera e cu totul scoasă din uz. O luntre automobil austriacă a reuşit a salva echipagiul şi răniţiĭ. (Biuroul presei).

LUPTELE DIN EPIR

Atena, 12. — Agenţia ateniană află din Janina că lupta de la Glisura continuă. Forţele albaneze trec de 5000 de oameni, având artilerie şi mitraliere. Trupele autonome fiind maĭ puţin numeroase s'aŭ retras, dar din Argyrocastro li s'aŭ trimis de urgenţă ajutoare. Atacurile albaneze contra graniţelor Epiruluĭ continuă şi fac situaţiunea guvernului Epiruluĭ foarte dificilă. (Corrbureau).

Generalul Moltke bolnav

Berlin, 12. — *Se comunică dela marele cartier general, că generalul Moltke sufere de ficat şi bilă. Boala luĭ nu inspiră nici o nelinişte. Moltke este tratat cu îngrijire la cartierul general şi starea sa s'a ameliorat simţitor. Afacerile sale aŭ fost încredinţate ministrului de războiu Falkenhayn. (Corr. Bureau).*

Luptele pe frontul oriental
continuă cu înverşunare

— Ruşii au obţinut noi succese —

Petrograd, 12. — *Statul major generalisim comunică cu datele de 10 şi 11 Octombrie:*

Trupele ruse aŭ pricinuit maĭ multe înfrângeri ariergardelor germane cari încercaŭ a se menţine în poziţiuni de-a lungul râurilor Ravka, Skernevka şi Rylka. Lovicz, Skernevice şi Rava aŭ fost cucerite prin atacul cu baioneta. Austriacii în retragerea lor cu germanii pe drumurile din spre Radom, primind întăriri, şi folosindu-se de regiunea păduroasă accidentată, omun o împotrivire îndărătnică ofensiveĭ noastre, care face progrese. Lupta a luat proporţiuni însemnate în această parte. Am capturat aci prizonieri, mitraliere şi tunuri. La Bordsan şi la Sud de Przemysl continuă lupte crâncene. Incercarea austriacilor de a învălui aripa stângă rusă la Sud de Przemysl nu a izbutit; austriacii aŭ suferit mari pierderi. O coloană austriacă coborîtă de pe Carpaţi spre oraşul Dolina a fost bătută şi risipită.

(Westnik)

Comunicatul oficial austriac

Viena, 12. (Comunicat oficial.) — Pe teatrul războiuluĭ de la N E. armatele noastre şi puternice forţe germane se află acum într'un front aproape neîntrerupt care se întinde de la povârnişul septentrional al Carpaţilor orientali, prin Starysambor, terenul situat la Est, în faţa fortăreţeĭ Przemysl, Sanul inferior şi terenul polonez al Visluleĭ până în regiunea Plozk, luptându-se contra forţelor principale ruse, cari aŭ adus şi trupele lor caucaziene, siberiene şi turkestaniene. Ofensiva noastră peste Carpaţi a atras asupra eĭ destul de puternice forţe inamice. In Galiţia centrală unde ambiĭ adversari ocupă poziţii fortificate, lupta urmează în mod general. La S-E. de Przemysl şi pe Sanul inferior trupele noastre aŭ obţinut şi zilele trecute maĭ multe succese. In Polonia rusă de ambele părţi s'aŭ pus în linie forţe puternice, cari de erĭ se luptă la Sud-Estul secţiuniĭ Vistula-Ivangorod-Varşovia. (ss) general Hoefer. (Corr. Bureau).

SITUAŢIA ANGLIEI
PE MARE

Londra, 11 (sosită 12). — Comunicat Oficial. — Cu privire la capturarea vaselor engleze de comerţ de către crucişătoarele germane în oceanele Indian şi Atlantic, amiralitatea anunţă:

Se crede că sunt 8 sau 9 crucişătoare germane în libertate în apele atlantice, pacifice şi indiene. 70 de crucişătoare, între cari cele australiene, plus cele franceze, ruse şi japoneze sunt în căutarea lor; iar printre ele se află un număr de crucişătoare engleze dintre cele maĭ repezi. Vasta întindere a Oceanuluĭ cum şi miile de insule oferă o alegere infinită vaselor inamice: cu un mijloc or cu altul ele au putut să-şi procure cărbuni, de şi cu greutăţi crescânde. Descoperirea şi distrugerea acestor câteva crucişătoare este foarte mult o afacere de timp, de răbdare şi de şansă.

Până în prezent crucişătoarele engleze au fost ocupate cu datoriile prea importante de convoaie şi de escortă: această treabă a scăzut puţin, iar numărul crucişătoarelor în căutarea inamicului creşte mereu.

Instrucţiunile amiralităţiĭ se arată foarte eficace acolo unde ele sunt urmate, pe când pe drumurile unde sunt neglijate au loc capturări. Aceeaşi imensitate a mărilor care a protejat pe crucişătoarele inamice, va proteja şi comerţul. Singura alternativă ar fi de a rândui vasele comerciale în convoiuri regulate, dar până în present nu s'a părut de trebuinţă de a se încurca comerţul cu un astfel de sistem.

Procentul perderilor e cu mult maĭ mic de cât a fost socotit la începerea războiuluĭ. Din 4000 de vase engleze ocupate în comerţul extern, numaĭ 27 au fost înecate de inamic (exceptând cele 7 vase în Atlantica, despre cari nu s'au primit ştiri), adică maĭ puţin de 1 la sută. Procentul de asigurare pentru încărcături, fixat la începutul războiuluĭ la 5 guineĭ, e acum redus la 2 g. la sută fără a se atinge fondul de solvabilitate. Asigurarea vaselor e de asemenea scăzută.

Din 8—9000 de călătorii întreprinse între porturile engleze şi porturile de peste mare, maĭ puţin de 5 la sută aŭ găsit împedicări; un mare număr de perderi aŭ fost cauzate pentru că vasele aŭ lucrat fără precauţii, ca şi cum n'ar fi fost resboiu.

De altă parte comerţul german de peste mare aproape a încetat. Maĭ toate vasele repezi cari ar fi putut fi întrebuinţate ca crucişetoare auxiliare aŭ fost îndată închise în porturi neutre saŭ în porturi germane. Dintre vasele germase puţin numeroase ce se aflaŭ în larg, 133 aŭ fost capturate, adică de 4 orĭ numărul vaselor pierdute din foarte marea marină comercială britanică. (Comunicat de legaţiunea Angliei).

Comunicat al marelui cartier general german

Berlin, 12. — Marele cartier general anunţă: Canalul Yserului la Ypres a fost trecut de noĭ cu forţe puternice între Nieuport şi Dixmude la 11 Oct., după lupte crâncene. Inamicul s'a întărit la E şi NE de Ypres; totuşi trupele noastre aŭ isbutit a înainta în unele puncte.

Vre-o 500 de englezi aŭ fost făcuţi prizonieri, între cari un colonel şi 28 de ofiţeri.

La Est trupele noastre aŭ luat ofensiva contra oraşului Augustow. In regiunea de la Ivangorod trupele noastre se luptă alături de trupele austro-ungare. 1800 de ruşi aŭ fos făcuţi prizonieri. (Wolffbureau).

Situaţia în Africa de Sud

Roma, 11 (sosită 12). — Se telegrafiază din Londra, că revolta generalului Maritz în sudul Africeĭ a fost aproape înăbuşită prin energia luĭ Botha, care a declarat că va intra însuşi în campanie. Rebeliunea este în adevăr destul de gravă, dar dispoziţiunile militare ale generalului Smits şi dovezile de lealitate ale boerilor aŭ avut un efect mult binefăcător. (A. T. I.

Frumoasa misiune a senatorului francez Reymond

Roma, 11 (sosită 12). — Se telegrafiază din Bordeaux că senatorul Reymond a fost rănit în timpul exploraréĭ într'un aeroplan pe deasupra liniilor germane. El a putut să se scoboare în mijlocul lagărelor germane, şi numaĭ după o luptă aprigă a reuşit să-şi reia zborul şi să ajungă cu bine în patria luĭ unde a putut să facă o dare de seamă asupra misiuneĭ sale maĭ înainte de a muri. (A. T. I.).

Procesul din Serajevo

Serajevo, 12. — *(Procesul de înaltă trădare). — Apărătorii şi-aŭ sfârşit pledoariile, desbaterile aŭ fost închise. Sentinţa va fi pronunţată la 15 Octombrie dimineaţa. (Corr. Bureau).*

MERSUL HOLEREI
în Austria

Viena, 12. — Corespondenţii de resboiu aĭ ziarelor spun în unanimitate că, în urma măsurilor sanitare excelente numărul cazurilor de holeră şi de disenterie scad repede. (Corr. Bureau)

Din viaţa lui Dimitrie Sturdza

— Câte-va anecdote —

Defunctul bărbat de stat Dimitrie Sturdza a fost o figură originală printre barbaţii noştri politici, prin austeritatea vieţii sale, aproape de a unuĭ ascet, şi prin religiozitatea pe care o manifesta în toate actele sale.

Sever cu el însuşi, era sever şi cu alţii şi vaĭ de acela dintre subalternii săi pe care Sturdza îl prindea... fumând. Acela îşi pierdea toată consideraţia de care se bucura pe lângă bătrânul om de stat, care îl socotea ca pierdut... Nu maĭ vorbesc de cei ce păcătuiaŭ maĭ greŭ... Aceia eraŭ „berbanţi" — acesta era termenul întrebuinţat de Sturdza, şi pe „berbanţi" nu putea să-i sufere...

Aŭ fost însă şi mulţi cari aŭ căpătat simpatia şi protecţia bătrânuluĭ om de stat, prin câte o întâmplare norocoasă.

Astfel, un înalt funcţionar al statuluĭ, care s'a bucurat de simpatia luĭ Sturdza, ne povestea cum a făcut cunoştinţa marelui său protector.

Era student la litere. Intr'o dimineaţă se afla întâmplător la o biserică din apropierea Academieĭ şi ascultă slujba bisericească. Intră pe uşe Sturdza şi se aşează lângă tânărul necunoscut luĭ. Aŭ stat alături timp de o jumătate de ord. In acest timp, bătrânul privea cu curiozitate şi cu simpatie pe tânărul care, contrar mareĭ majorităţi a semenilor săi, venea la biserică să se roage. Când s'a sfârşit liturghia, Sturdza, cu un ton părintesc, s'a adresat tânăruluĭ întrebându-l cum îl chiamă şi ce face.

Peste câteva zile studentul era numit funcţionar al Academieĭ şi azi este conducătorul uneĭ importante instituţiuni de stat.

*

Sturdza muncea mult. Asta era singura plăcere a vieţiĭ luĭ. Lucra ceasuri întregi în bibliotecile Academieĭ, uitând şi de masă. Celor cari îi atrăgeaŭ atenţia, le răspundea:

— Nu face nimic; cu cât mănâncă omul maĭ târziŭ, cu atât mănâncă maĭ cu poftă.

*

Aşa era Sturdza încă din tinereţe. Odată fusese invitat la o întrunire a „Junimeĭ" din Iaşi. Acolo, după ce s'aŭ terminat discuţiile literare, răposatul Pogor şi cu alţi membri aŭ început să povestească anecdote picante. De la primele cuvinte, Sturdza şi-a luat pălăria şi a plecat.

A doua zi a trimis unuĭ membru al „Junimeĭ" o scrisoare în care spunea că nu-i va maĭ călca piciorul într'o societate unde se vorbeşte... măscări!

*

Nu pronunţa niciodată vre-un cuvânt care i se părea luĭ insultător. Odată supărându-se rău pe un prieten al său care avea o poreclă ce i se părea luĭ Sturdza necuviincioasă, s'a ridicat în sus şi, roşu de mânie, i-a strigat:

— Bine ţi-a zis, cine ţi-a zis, cum ţi-a zis!

*

O scenă interesantă s'a petrecut acum câţiva aniĭ, în Senat, pe când Dimitrie Sturdza era în opoziţie. Ministru de războiu era generalul Manu, care scosese pe generalul Grozea la pensie, şi ridicase viile protestări ale opoziţiei, care susţinea că actul era ilegal.

In mijlocul uneĭ atmosfere foarte agitate, Sturdza a adresat atunci ministruluĭ de războiu o interpelare care a rămas celebră.

In timpul interpelăriĭ generalul Manu — rudă de aproape cu Sturdza — păreu foarte afectat de atacurile violente ce i se adresaŭ.

La sfârşit Sturdza se opreşte un moment, ia o atitudine şi maĭ solemnă ca de obiceĭ, şi, în mijlocul uneĭ tăceri mormântale, se apleacă şi scoate de sub pupitru nişte terfeloage vechi în forma uneĭ cărţi cu filele îngălbenite de vreme. Era condica luĭ Caragea. Deschide cartea la un pasagiu însemnat de el şi citeşte, cu glas poruncitor, un articol în care se spunea că sfetnicul luĭ Vodă care calcă legea trebue să se ducă la mănăstire. Oratorul a terminat cu o peroraţie puternică şi făcând gestul luĭ obicinuit cu „degetul magnetic" a invitat pe generalul Manu să plece la mănăstire.

Bătrânul general, foarte mişcat de peroraţia luĭ Sturdza, s'a ridicat să-i răspundă, dar n'a putut vorbi decât două-treĭ cuvinte şi l'a înecat plânsul. A răspuns d. Disescu.

Sturdza şi-a luat pălăria şi a plecat, şi cineva care l'a văzut în capul scăriĭ, spune că din ochiĭ luĭ severi se furişaŭ două lacrimi.

Ceĭ cari aŭ scăpat emoţiuneĭ pricinuite de solemnitatea atitudineĭ luĭ Sturdza şi de figura îndurerată a generalului Manu, aŭ râs cu lacrimi de această scenă. Aŭ râs pentru că eĭ eraŭ din altă generaţie, pentru că eĭ nu maĭ aveaŭ nici urmă de respect pentru condica luĭ Caragea şi nici credinţă în cele sfinte...

*

Sturdza era foarte autoritar şi nu sufera să'l supere nimeni, maĭ ales pe nedrept. Intr'o vreme, d-l Petre Grădişteanu îi făcea zile amare în Senat, adresându'i zilnic câte o interpelare.

Intr'o şedinţă, vine la ordinea zileĭ indigenatul unuĭ medic evreu. Petru Grădişteanu se scoală şi roagă Senatul să voteze proiectul, fiindcă doctorul acela îi scăpase viaţa.

Deodată Sturdza s'a ridicat de pe banca ministerială şi, adresându-se poruncitor senatorilor, le-a spus:

— Tocmaĭ fiindcă i-a scăpat viaţa d-luĭ Grădişteanu ca să mă amărască pe mine, să nu'l votaţi!

Şi, din pricina d-luĭ Grădişteanu, indigenatul doctoruluĭ n'a fost votat!

B.

Apropiata intrare în acţiune a Portugaliei

Roma, 11 (sosită 12). — *Se telegrafiază din Lisabona, că consiliul de miniştri ar fi aprobat planul de mobilizare a armateĭ portugheze care ar intra în acţiune pe la mijlocul luneĭ Decembrie. Maĭ mulţi ofiţeri aŭ plecat la Londra ca să ia înţelegere cu marele stat major englez. Generalul Reitau de Castro va comanda o expediţiune cu 96 tunuri, patru regimente de infanterie, două brigăzi de cavalerie şi cu o rezervă de 4.000 de oameni.*

Este iminentă o reunire a parlamentuluĭ din Lisabona pentru a se citi invitaţiunea oficială a Angliei către Portugalia. (A. T. I.)

Storţările disperate
ale germanilor

Petrograd, 12. — **Ziarele din Paris declară că germanii văzând că victoria le scapă, fac o ultimă încercare disperată în Nordul Franţeĭ. (Wesinik)**

Luptele de pe malul Yserului

— Resistenţa trupelor belgiene —

Le Havre, 11. (sosită 12). — Armata belgiană după retragerea din Anvers s'a concentrat pe ţărmul stâng al Yseruluĭ la Sud de Dixmude, până la marea Nordului. Ea a fost atacată cu violenţă de la 5 Oct. pe întreg frontul de către forţe considerabile; nu numaĭ că a resistat tuturor atacurilor, dar a operat ma' multe contra-atacuri fericite. Modul deo sebit de strălucit în care aŭ luptat trupele belgiene, a stârnit admiraţiunea aliaţilor. (Comunicat de Legaţiunea Belgieĭ).

BOMBARDAREA
Cattaro-ului continuă

Roma, 11 (sosită 12). — *Zi şi noapte se bombardează Cattaro, de flota franco-engleză, dar ceaţa împiedică exactitatea tragereĭ.* (A. T. I.).

Concentrări de germani în Anglia

Roma, 11 (sosită 12). — *Se comunică din Londra, că s'aŭ instituit în Anglia maĭ multe câmpuri de concentrare a germanilor şi austro-ungarilor. Alaltăeri aŭ fost arestaţi maĭ mult de o mie de germani apţi de a face serviciul militar. (A. T. I.)*